

Verlag van de openbare forumvergadering van 6 november 2012

Onderwerp:	Begroting
Datum behandeling:	6 november 2012
Behandeld door:	Forum 20.00-21.15 uur
Voorzitter:	mevrouw A.E. Kloosterboer
Griffier:	de heer J. van den Bogaerde
College:	de dames E.M. Overzier en H.J.M. Schrijver en de heren P.J. Beers, J.F.N. Cornelisse en F. Westerkamp
Verlag:	de heer J.B. Kammeraad
Kleurrijk Langedijk:	de heren J.T. Bakkum en N.J. van der Wel
CDA:	mevrouw W. Koning-Hoeve en de heer B.J.N. Fintelman
PvdA:	de heer M.L. Reijven en mevrouw T. Wiersma
VVD:	de heren W. van Beek en P.C. Kuilman
Dorpsbelang Langedijk:	de heer A.W. Duijs en G.J.E. Nijman
HvL/D66:	de heren D. Boonstra en J.A.J.G.M. van Esch
GroenLinks:	de heer N. Zwart en mevrouw E.A. de Rijke-Houkes
ChristenUnie:	mevrouw E.M. van As en de heer J.W. Gunnink

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter: opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

Vorige week maandag is de begroting technisch behandeld en toen zijn nog aanvullende vragen gesteld die vervolgens zijn beantwoord. Zijn er naar aanleiding van de beantwoording nog aanvullende vragen?

CDA: het bedrag van € 32.000 voor de uitbreiding van de begraafplaats in Sint Pancras lijkt erg veel. Zou dit goedkoper kunnen worden aanbesteed?

Mevrouw Overzier: in het eerste jaar zat dit in de aanneemsom van de aannemer. Het jaar daarna gaat de gemeente dat zelf ramen en wellicht komt dat wat lager uit maar dat is nu nog niet aan te geven. De post van € 32.000 in de begroting 2013 is op basis van de kosten van de aannemer. Vanaf 2014 gaat de gemeente het in de onderhoudsplannen opnemen.

Dorpsbelang Langedijk: wanneer is het project van de uitbreiding van de begraafplaats afgerond en ingericht?

Mevrouw Overzier: dit jaar worden de laatste werkzaamheden afgerond zoals het gebouw met de toiletgroep en de stallingsruimte.

2. Bespreking Programmabegroting 2013 (oriënterend)

CDA: waarom is er geen sociale en duurzaamheidscomponent meegenomen in de nationale en Europese aanbesteding (n.a.v. vraag 189)?

Mevrouw Schrijver: er wordt niet alleen financieel gekeken. Bijvoorbeeld bij de aanbesteding van huishoudelijk werk is wel degelijk naar de sociale component gekeken. Als eis is toen opgenomen dat er een aantal mensen zouden worden aangesteld uit het cliëntenbestand van de gemeente. Begin 2013 komt er in het verband van Noord-Holland Noord een plan in het kader van social return.

PvdA: wat betreft vraag 176. Het blijkt dat in de begroting verkeerde uitgangspunten zijn gehanteerd want in de begroting zijn begrotingswijzigingen verwerkt die nog moeten worden vastgesteld als uitgangspunt in de positie reserves. In feite ligt er hier dus informatie die niet klopt.

Mevrouw Overzier: dit wordt mede veroorzaakt door het technische systeem dat wordt gehanteerd. Dit jaar is de kwartaalrapportage ingevoerd. Dit technische aspect wordt opgelost waardoor het in de volgende begroting niet meer voorkomt.

PvdA: in de beantwoording van de vragen staat dat dit jaar minder vluchtelingen hoeven te worden gehuisvest maar er wordt een autonome ontwikkeling opgevoerd waardoor de subsidie met € 18.000 toeneemt. Het bevreemdt dat in deze tijd van bezuinigingen extra geld wordt gegeven aan Vluchtelingenwerk. Het college is de afgelopen jaren niet helemaal zuiver met het geld omgegaan.

Mevrouw Schrijver: er is geen sprake van een extra subsidie. In feite is het de afgelopen jaren op de verkeerde plek geboekt. Het totaal bedrag aan subsidie stijgt nauwelijks. Er is geen sprake van € 18.000 erbij.

PvdA: het aantal vluchtelingen dat de gemeente moet huisvesten halveert. Waarom moet het bedrag dan toch op dat niveau worden vastgehouden? In de eerste helft van het jaar hoeven maar vijf statushouders te worden gehuisvest en in de tweede helft van het jaar ook maar vijf. Voorts liep de gemeente op 1 januari voor op de taakstelling.

Mevrouw Schrijver: het aantal vluchtelingen neemt inderdaad niet toe maar het aantal vluchtelingen dat is gehuisvest in Langedijk is substantieel en zodanig dat het dit bedrag wel degelijk rechtvaardigt. Als het aantal statushouders dat moet worden gehuisvest flink naar beneden gaat, zal het bedrag inderdaad moeten worden aangepast maar daar is nu nog geen aanleiding voor.

ChristenUnie: uit de tweede kwartaalrapportage bleek dat er fors meer moest worden bezuinigd. Op 22 september is met elkaar gebrainstormd over een bedrag van € 1,9 miljoen aan bezuinigingen. In de begroting wordt voor slechts € 20.000 aan bezuinigingen opgevoerd en de memo komt pas na de begroting. De fractie is hierdoor in verwarring geraakt.

Mevrouw Overzier: het proces van de takendiscussie is gestart bij de programmabegroting 2011. Vervolgens is de raad via diverse memo's geïnformeerd over de takendiscussie, de financiële benchmark, actualisaties van de financiële positie door wijziging van de uitkering gemeentefonds en de situatie rondom de bouwgrondexploitaties. Er is steeds verteld dat er aanvullende maatregelen nodig waren. In de raadsmemo van 15 oktober zijn alle ideeën uit de bijeenkomst van 22 september uitgewerkt met het verzoek om te reageren als het niet klopt zoals het op papier is gezet maar daar is nog geen antwoord op gekomen. In deze memo staat ook het vervoltraject hoe hiermee verder wordt omgegaan. Tussen 20 september en het versturen van de begroting was te weinig tijd om een heel uitgewerkt pakket voor 2013 op te stellen. In december wordt de raad nogmaals geconsulteerd en dit moet in januari 2013 leiden tot een concreet pakket van voorstellen voor het jaar 2013. Dat houdt dus ook een begrotingswijziging voor 2013 in en het houdt een pakket van maatregelen in voor 2014 en verder. Dat wordt vervolgens in de kadernota verwerkt.

Er is voor een bedrag van 6,9 miljoen aan bezuinigingsvoorstellen verwerkt waarvan 5,1 miljoen incidenteel. Dit is opgebouwd uit het schrappen van investeringen voor 2,3 miljoen, het budget externe inhuur is naar beneden gebracht met 2,8 miljoen, een structurele taakstelling op de bouwleges en in 2015 voor ruim € 1,6 miljoen aan opgebouwde bezuinigingsmaatregelen die worden geëffectueerd. Dat is de oogst die is ingezet na de eerste begroting van het huidige college.

ChristenUnie: in de tweede kwartaalrapportage is duidelijk de gedachte meegegeven dat voor € 1,2 miljoen moet worden bezuinigd en dat dit moet worden meegenomen. Vervolgens gaat de raad op 22 september aan de slag. De wethouder had toch eerder kunnen bedenken dat de tijd te kort was om de ideeën in de begroting 2013 te verwerken?

Mevrouw Overzier: het op orde krijgen van de financiële huishouding van de gemeente is een zware opgave. Het moet hier gaan over de inhoud en niet constant over de procedure.

ChristenUnie: met de € 20.000 bezuinigingen voelt de fractie zich op het verkeerde been gezet terwijl de noodzaak tot bezuinigingen heel groot is. De portefeuillehouder zou nog toelichten waarom er geen Langedijks quotum wordt opgenomen voor het handhaven van de leerplicht.

De heer Westerkamp: er is landelijk besloten om de vroegtijdige schoolverlaters niet meer per gemeente te registreren. Dat heeft ermee te maken dat iedere vroegtijdige schoolverlater een eigen achtergrond heeft waarom hij met de school stopt. Er moet nu voldaan worden aan landelijke richtlijnen en de gemeente moet ervoor zorgen dat het tot 61% wordt teruggedrongen. Dit wil niet zeggen dat de gemeente geen inzicht heeft in de vroegtijdige schoolverlaters in Langedijk.

ChristenUnie: dit betekent dus dat het college niet kan worden gehouden aan bepaalde doelen die moeten worden bereikt en dat er iets verandert in de terugkoppeling en de verslaglegging over de leerplicht.

De heer Westerkamp: de raad krijgt die cijfers nog steeds omdat de leerlingen in Langedijk in beeld zijn maar de regio moet voldoen aan de landelijke norm van 61%.

CDA: het aanvullende landelijke getal is 25.000. Dat hoeft de gemeente er niet van te weerhouden om zelf streefnormen op te stellen, mede gelet op de cijfers die de gemeente zelf heeft omtrent de uitval.

ChristenUnie: is het toch niet zinvol om met elkaar te kijken wat we nou willen?

De heer Westerkamp: bij het jaarverslag dat is behandeld had de raad kunnen praten over wat zij nu wil.

ChristenUnie: in de begroting 2013 staat geen doel genoemd en daarom is de vraag gesteld.

GroenLinks: worden er in de begroting weer streefgetallen opgenomen? Er wordt aan gehecht dat aan de raad wordt teruggekoppeld wat de effectiviteit van een en ander is.

De heer Westerkamp: zegt toe dat de raad hierover na anderhalve maand tot twee maanden een memo krijgt.

HvL/D66: in november 2010 heeft de fractie een motie ingediend rondom Cool. Het startdocument wordt pas in 2013 gedaan. De structurele bezuiniging had hoger kunnen liggen wanneer het college hierin voortvarender was geweest. Zitten we bij de volgende begroting nog steeds met hetzelfde onderwerp?

De heer Westerkamp: in het presidium komt een voorstel om op de bestuurlijke avond van 4 december over het muziekonderwijs te praten. Dan ligt de startnotitie er en wellicht wordt dat tegelijk uitgewerkt tot een werkdocument waarin met de raad wordt besproken over hoe dit proces verder vorm wordt gegeven. Er zijn inmiddels twee expertmeetings geweest over dit onderwerp met betrokken partijen. Het was de bedoeling dat dit eind augustus zou zijn afgerond maar de afvaardiging van de Koninklijke Federatie van Muziekverenigingen heeft twee keer afgezegd. Inmiddels is ook het commentaar van de federatie ontvangen en er wordt nu hard gewerkt aan de startnotitie.

CDA: de fractie had voorstellen gedaan om op de avond van 20 september ook een takendiscussie te voeren. De wethouder heeft geprobeerd om dat in te voegen maar dat is niet gelukt. Is het college van plan om een goede takendiscussie met de raad te gaan voeren of wat moet het CDA doen om het college zover te krijgen?

HvL/D66: wat zijn de verschillen tussen de containerbegrippen takendiscussie, taakstelling en bezuiniging?

Mevrouw Overzier: het gaat om een bezuinigingsoperatie. In het begin was die te overzien maar het is een complete hervormingsoperatie geworden omdat niet even € 5.000.000 kan worden bezuinigd. Daarvoor zijn ombuigingen nodig en dan gaat het om taken. Vanaf 2010 is gestart met de discussie welke taken wettelijk en niet wettelijk zijn en wat het kader is dat daarvoor moet worden gehanteerd. Er zijn vastgestelde definities voor een takendiscussie en daarover is ook gesproken op 20 september. Als de verhelderende vragen schriftelijk zijn gesteld en het college een goed idee heeft wat de ideeën behelzen, zal hiervoor een voorstel worden gemaakt. Dit wordt afhankelijk van de uitkomst van een takendiscussie of een hervormingsdiscussie.

VVD: in november 2010 is de takendiscussie gestart en nu vraagt de fractie van HvL/D66 pas wat dat inhoudt. Dat is rijkelijk laat.

CDA: de gemeente Schouwen-Duiveland heeft wat betreft de takendiscussie meer fundamenteel gekozen in een aantal richtingen voordat een aantal ideeën werden vertaald naar een bezuinigingslag. Op 20 september heeft een inventarisatie plaatsgevonden van beide ideeën. Er zou naar het model van de gemeente Schouwen-Duiveland worden gekeken zodat er wat fundamenteeler over kon worden gediscussieerd.

3. Bespreking Programmabegroting 2013 (meningsvormend)

PvdA: geeft allereerst aan dat de fractie voornemens is om met de begroting in te stemmen. Binnen de huidige financiële kaders zijn nieuwe sportaccommodaties een utopie maar volgend jaar wordt eindelijk invulling gegeven aan een integraal accommodatie- en subsidiebeleid. In juni bij de behandeling van de kadernota voorzag de fractie al de perikelen die zouden ontstaan bij de aangekondigde bezuinigingen op subsidies en sport en dat was toen de reden om een amendement voor te bereiden. In aangescherpte vorm wordt dit amendement nu ingediend, samen met de fracties van GroenLinks, Dorpsbelang Langedijk, Kleurrijk Langedijk en HvL/D66. Het nieuwe voorstel gaat uit van handhaving van subsidies aan sportverenigingen in 2013 en 2014. Concreet wordt voorgesteld om de korting van € 70.000 voor 2013 en € 100.000 voor 2014 te schrappen. Het college moet het eerste jaar benutten om het nieuwe beleid vorm te geven waarna het in 2014 gestalte kan krijgen. Vanaf 2015 moet dan de voorgenomen bezuiniging van € 200.000 feitelijk worden geëffectueerd.

De fractie is ervan overtuigd dat deze bedragen kunnen worden gevonden binnen de gehele begroting op het beleidsterrein sport. Het gaat immers om een bedrag van € 2,8 miljoen en dan vooral binnen de posten beheer en onderhoud van accommodaties. Dit naar analogie van de visie van HvL/D66 op gemeentelijk vastgoedbeheer. De bedragen worden meegenomen in de lopende takendiscussie. Kern8 heeft ook in 2013 middelen om invulling te geven aan het huiskamerproject voor de jeugd. In het kader van de aanloop naar de kadernota 2013 wordt van het college een tussenevaluatie over de resultaten en een voorstel voor de toekomstige invulling verwacht. Dan moet het huiskamerproject breder worden getrokken, dus ook naar andere doelgroepen.

Er wordt van uitgegaan dat het wijkcentrum Noord-Scharwoude in bestaand vastgoed straks is voorbereid op de toekomst en dat het college zich tot het uiterste zal inzetten om te voorkomen dat het wijkcentrum vanuit meerdere locaties moet werken, zelfs al zou dit een tijdelijke oplossing zijn. Goede huisvesting is een voorwaarde voor goed onderwijs. Uitgangspunt moet zijn huisvesting op basis van de brede school.

De uitkomst van het accommodatie-onderzoek in Sint Pancras is nog steeds niet bekend maar het wordt tijd om duidelijkheid te bieden omdat er steeds meer signalen komen dat de scholen niet meer voldoen. Dat aan de hand van leerlingenprognoses de behoefte aan accommodatie wordt gezien, is te mager.

De begroting blinkt niet uit in helderheid. Slechts via een omweg is te achterhalen welke budgetten feitelijk met de verschillende programma's gemoeid zijn. Ook is niet duidelijk waar het college financieel de nadruk op legt. De raad heeft zo weinig mogelijkheden om te sturen, te toetsen of om andere prioriteiten aan te geven. Zeker vergeleken met de programmabegroting 2011 is dit een forse achteruitgang.

Heel vervelend is dat wordt gerekend met niet vastgestelde begrotingswijzigingen. Bovendien is veel tekst afkomstig uit de begroting 2011. De raad wordt dan geïnformeerd met non-informatie. Volgend jaar wordt weer een kwaliteitsproduct verwacht. De drie W-vragen komen onvoldoende tot uitdrukking. De opzet onder de kopjes Wat kan de raad van ons verwachten is niet helder leesbaar. De ontwikkeling van kengetallen en betere indicatoren is tot stilstand gekomen. Er komt bijvoorbeeld 27 keer het woord n.v.t. voor bij indicatoren. Als er al een indicator is aangegeven, wat is daarvan dan de waarde? Het aangeven van het activiteitenplan als indicator bij het CJG is heel mager. Bij de indicator participeren in Langedijk staan wel vier concrete toetsbare gegevens. Hoeveel geld concreet met prioriteiten is gemoeid, is onduidelijk. Daarmee wordt het voor de raad feitelijk onmogelijk gemaakt om andere keuzes te maken.

Het amendement van CDA en ChristenUnie over subsidie sport zal niet worden gesteund want deze fracties gaan uit van subsidiëring nadat de nieuwe sportnota is vastgesteld. De PvdA gaat namelijk uit van geen subsidie tenzij.

Wat betreft de motie over verkeer (M1) is de feitelijke situatie in Langedijk dat bij de categorisering van wegen de bewuste keuze is gemaakt om niet de inrichting aan te passen. Het klopt dat veel snelheids-

limieten niet of onvoldoende aansluiten op het gedrag van weggebruikers. Veilige snelheden en geloofwaardige snelheidslimieten (VSGS) biedt handvatten om daar invulling aan te geven. Het bezwaar van deze motie is dat direct naar fase 3 wordt gesprongen.

CDA: er wordt nu ingegaan op een motie die nog niet is toegelicht.

ChristenUnie: het college kiest ervoor om in de begroting alleen het totaalbudget per programma weer te geven maar de raad heeft te weinig zicht op waar het geld naartoe gaat en dat betekent weinig sturingsmogelijkheden. Onbegrijpelijk is dat er regelmatig het jaar 2012 wordt genoemd waar 2013 hoort te staan. Met de doelen en indicatoren blijft het droevig gesteld. Het college neemt de kritiek hierover nog steeds niet voldoende serieus.

Het pijnpunt van de fractie is het uitblijven van noodzakelijke bezuinigingen. Er wordt liever 2,3 miljoen aan investeringen geschrapt en de algemene reserve wordt geplukt voor 1,6 miljoen. Bovendien is de meerjarige prognose grondexploitatie enorm zorgelijk. Daar waar wel wordt bezuinigd, gebeurt dit kortzichtig en ondoordacht.

Daarom wordt samen met het CDA een amendement ingediend over het terugdraaien van de bezuinigingen op sport en er wordt een motie ingediend over het plaatsen van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen. Het amendement over sport komt inderdaad gedeeltelijk overeen met het doel dat de PvdA en andere coalitiepartijen met hun amendement nastreven maar CDA en ChristenUnie gaan er niet vanuit dat er helemaal niet meer wordt gesubsidieerd maar dat er samen met de sportverenigingen wordt nagedacht over een nieuw sportbeleid en wat daaraan voor subsidies uit voort kan vloeien.

CDA: het is van wezenlijk belang dat er eerst een takendiscussie wordt gevoerd met de raad en dat pas daarna de bezuinigingen worden vastgesteld. Maatregelen om te bezuinigen zijn nodig maar dit moet wel zorgvuldig gebeuren en de keuzes dienen goed te worden onderbouwd. De keuzes moeten zijn gebaseerd op beleidsuitgangspunten en de werkwijze moet getuigen van goed bestuur.

Dit college hanteert de verkeerde volgorde want er zijn geen kerntaken vastgesteld met de raad en er is geen takendiscussie gevoerd met de raad maar zij gaat nu wel allerlei bezuinigingen opleggen. Dit getuigt niet van behoorlijk bestuur. De wethouder heeft op 20 september erkend dat er nog geen takendiscussie is gevoerd. Een takendiscussie is wezenlijk iets anders dan de sessie die op 20 september is gehouden.

Verder heeft het CDA moeite met de vertaalslag van de kadernota naar de begroting, onder andere op het gebied van de subsidiëring van sportverenigingen. Er zal moeten worden bezuinigd op sportsubsidies maar niet op deze wijze. Er kan niet op voorhand een groot deel van alle subsidies worden wegbezuinigd voordat de sportnota is vastgesteld en daarom wordt samen met de ChristenUnie een amendement ingediend dat erop neerkomt dat de genoemde bezuinigingsbedragen als taakstelling blijven staan maar dat eerst de sportnota moet worden opgesteld voordat de definitieve bezuinigingsvoorstellen worden vastgesteld. De taakstelling kan indien nodig naar andere delen van de begroting worden overgeheveld afhankelijk van de beleidsnota sport en de takendiscussie die hopelijk nog gevoerd gaat worden.

In het amendement van de PvdA blijft de subsidiekorting zoals het college heeft voorgesteld voor 2015 bestaan en het uitgangspunt is dat de verenigingen geen subsidie meer ontvangen. Er moet echter eerst met de verenigingen om de tafel worden gegaan en dan kan een nieuwe sportnota worden opgesteld.

PvdA: het uitgangspunt is geen subsidie tenzij.

CDA: de fractie maakt zich ernstig zorgen over het risicomanagement en het weerstandsvermogen. De risico's in de bouwgrondexploitatie gaan de weerstandscapaciteit van de gemeente ver te boven. Daarnaast blijft het college argumenteren dat het voldoende is om alleen de kwalitatieve benadering te kiezen bij het vaststellen van de financiële risico's. Er zijn echter geen bedragen aan de risico's verbonden waardoor de beschikbare weerstandscapaciteit niet goed tegen de geïnventariseerde risico's kunnen worden afgezet.

De gemeente kan als gevolg van de wet HOF ernstig in de problemen komen als op termijn een lagere algemene uitkering wordt uitbetaald. Het college komt niet met duidelijke beheersmaatregelen voor als die situatie werkelijkheid wordt en het college geeft ook niet aan wat er gedaan wordt als de verkoop van bouwgrond tegenvalt. Het CDA maakt zich hier ernstig zorgen over.

HvL/D66: bij het behandelen van de SOK ten aanzien van Westerdel is niet door meerdere partijen gezegd dat in deze SOK de risico's niet zijn afgedekt. Het is nu wel heel gemakzuchtig om tegen het college te zeggen dat die het maar moet oplossen.

CDA: er is nu een tijd van crisis waarvan toen geen sprake was en daarom moet er nu anders mee worden omgegaan.

HvL/D66: bij het behandelen van de SOK ten aanzien van Westerdel stond de fractie redelijk alleen in het uiten van de zorgen over de risico's. Nu het bestemmingsplan klaar is, is er geen afnameplicht geregeld voor de ontwikkelaar. Het CDA moet nu met een amendement of een motie komen wat het college moet doen om de risico's te managen.

CDA: het college moet toezeggen dat in de toekomst actiever aan de slag wordt gegaan met de verkoop van grond. Er worden wel wat activiteiten gezien ten aanzien van Breekland maar niet op andere terreinen.

Vervolgens wordt samen met Kleurrijk Langedijk, HvL/D66 en Dorpsbelang Langedijk een motie ingediend inzake aanvulling op het beleidskader VVL en in het bijzonder de actualisatie van het bijbehorende actieplan. Een directe actie van het college op basis van de uitkomsten van het rapport "Veilige en geloofwaardige snelheidslimieten" ontbreekt. Hier zitten aanbevelingen in die snel tot actie kunnen leiden om bijvoorbeeld op een aantal wegen een handhaafbare 50 km indeling te realiseren. Er is immers sprake van een soort gedoogbeleid omdat een aantal zaken niet in te richten zijn. Doe datgene wat kan en maak zichtbaar hoe dit op zo kort mogelijke termijn is te realiseren. Er zullen misschien wat gelden aan zijn verbonden maar een aantal van deze activiteiten kan met redelijk beperkte middelen en misschien zelfs met nul kosten worden gerealiseerd.

GroenLinks: in de motie staat de oproep om zonder er verder bij na te denken de snelheid omhoog te doen. De effecten voor de deelnemers aan het verkeer zijn echter desastreus. Er staat in deze motie ook niet dat er gehandhaafd gaat worden.

HvL/D66: op 30 km trajecten is aangetoond dat de snelheid van 30 km/h nooit wordt gereden en op 50 km trajecten wordt ook niet altijd de snelheid aangehouden. Op diverse trajecten is 70-80 km/h bijna gebruikelijk. Op die gronden kan niet worden volgehouden dat die stukken niet naar 50 km/h mogen worden opgevaardeerd. Dat brengt namelijk op een aantal trajecten de veiligheid veel dichterbij.

Dorpsbelang Langedijk: constateert dat de gevolgen van de negatieve gevolgen van de algemene uitkering niet worden gedekt door de voorzichtigheidsmarge die was ingeboekt. Er komt nog meer decentralisatie aan en door minder uitkering van het rijk worden de kosten daarvan niet helemaal vergoed maar de gemeente heeft wel een verplichting voor een sluitende begroting. De fractie is erg bezorgd dat de kosten van het ambtelijk apparaat ten koste gaat van de kwaliteit van de leefgemeenschap van de burgers. Er kan niet ongebreideld worden doorgegaan met het belasten van de burgers in een tijd dat al veel van hen wordt gevraagd. Het verhogen van de leges voor kostendekkendheid mag niet meer het gangbare proces zijn. De lasten voor de burgers dienen te worden verlicht door slimmer en effectiever te werken. Er zal een constante procesoptimalisatie moeten plaatsvinden in de organisatie.

Bij het toenemen van de aanvragen voor bijstand zullen de gemeentelijke financiën worden aangesproken. Het hebben van een baan is een wezenlijk onderdeel van welzijn en het faciliteren en creëren van arbeidsplaatsen is wel degelijk een belangrijke taak voor de gemeente. Het winkelcentrum in Broek op Langedijk zou morgen klaar mogen zijn want het is goed voor de kwaliteit van het gebied en het scheidt meer banen. Het promoten van Breekland is belangrijk voor de grondexploitatie en de werkgelegenheid.

Ondanks dat afstand is gedaan van 150 begraafplaatsen is de nieuwe uitbreiding van de begraafplaats in Sint Pancras gewoon doorgegaan. Wanneer die 150 begraafplaatsen waren geruimd, was er nog voor circa 25 jaar begraafcapaciteit geweest. Naast de nodige investering is de gemeente hiervoor ook nog eens € 32.000 aan onderhoudskosten kwijt.

Op diverse onderdelen wordt de kaasschuifmethode in gang gezet. De nota Jeugd- en jongerenwerk zou in 2012 worden opgemaakt maar dat wordt pas in 2013. Datzelfde geldt voor de nota Speelplekkenbeleid. Wat betreft de jeugdzorg is het belangrijk dat er ook in moeilijke tijden een positief opgroei- en opvoedklimaat is in gezinnen, buurten en wijken. De belangen van de jeugd moeten veilig worden gesteld, onder andere op het gebied van sport.

In de nota Toezicht en handhaving boa's wordt de kaasschuifmethode ook ingezet want het wordt pas in 2013 gerealiseerd. Daarbij moet worden gedacht aan de golf van inbraken, te hard varen of continu geluidsoverlast. Boa's moeten op diverse terreinen kunnen worden ingezet.

Er wordt op langere tracés zoals de Voorburggracht en de Lepelaar sneller gereden dan 50 km/h omdat men kennelijk weet dat er niet wordt bekeurd. Omdat de inrichting naar een 30 km gebied door geldgebrek niet snel zal worden gerealiseerd, dient de snelheid van 50 km op deze wegen goed te worden gehandhaafd. Goed wegenbeheer draagt bij aan de veiligheid van langzame verkeersdeelnemers.

Dorpsstraat fietsvriendelijk wordt voor € 1.000.000 geschrapt ter verhoging van de algemene reserve. Vier maanden later worden apparaatskosten voor € 400.000 zonder specificatie in de begroting opgenomen. In de motie Dorpsstraat fietsvriendelijk vraagt de fractie aan het college om de bestaande weg te egaliseren ten behoeve van het fietsverkeer. Dorpsstraat fietsvriendelijk moet eerder worden uitgevoerd omdat kwaliteitsverbeteringen al vanaf 2009 op de inventarisatielijst staan.

Amendement 1 wordt niet gesteund omdat de fractie mede-indiener is van amendement 2. De motie over zonnepanelen wordt gesteund want de gemeente heeft besloten om op termijn CO2 neutraal te worden. Bovendien zal het verhaal over rentabiliteit over vijf jaar wel weer zijn ingehaald. Motie 3 wordt gesteund.

ChristenUnie: in de agenda staan niet dat nu al kan worden gereageerd op amendementen en moties.

Voorzitter: er wordt nu inderdaad niet gereageerd op elkaars amendementen en moties want dat is voorbehouden aan de raadsvergadering.

VVD: opnieuw wordt in 2013 een greep uit de reserve gedaan om de meerjarenbegroting sluitend te maken. De raad is een aantal keren bij elkaar geroepen om mee te denken over mogelijke bezuinigingen. Vanaf het begin van deze collegeperiode was het duidelijk dat de gemeente in slecht financieel weer zou komen maar nog steeds worden er geen adequate maatregelen genomen en nog steeds wordt gewacht totdat er knopen worden doorgehakt. Het wordt nu tijd dat het college zijn verantwoordelijkheid neemt en noodzakelijke en moeilijke beslissingen gaat nemen. Het college is tot nu toe niet verder gekomen dan vooruitschuiven, vertragen en afstellen. Wanneer het komt tot lastige besluiten, schrijft het college de verantwoordelijkheid hiervoor naar de raad.

Er wordt wel erg makkelijk geld weggehaald bij verenigingen zonder opgesteld plan, visie en duidelijke beleid. De reservepositie daalt schrikbarend. Vooral het gebrek aan daadkracht van dit college baart de VVD zorgen. De enige bezuiniging in deze begroting is een druppel op de gloeiende plaat. Er moet nu worden gehandeld en geen onderwerp mag meer heilig zijn. Er is nog wel degelijk te besparen op het ambtelijk apparaat. Wellicht kan dit gebeuren door het afstoten van taken of beleidszaken. De door de gemeente uitgevoerde bovenwettelijke zaken moeten nu meer dan ooit kritisch worden bekeken.

Het huidige grote budget voor maatschappelijke zaken moet worden teruggebracht tot de wettelijke eisen. Hier zijn de echte besparingen te halen, veel meer dan de € 70.000 bij de sportverenigingen. Hoe kan aan de bezitters van huizen worden uitgelegd dat de OZB nauwelijks wordt bijgesteld ondanks de waardevermindering van de huizen? Intussen staat de gemeente voor grotere bedragen garant voor de woningbouwvereniging.

Het college heeft nog steeds niet de macht of de moed om knopen door te hakken en om besluiten te nemen die onpopulair maar wel nodig zijn om als gemeente financieel gezond te worden.

HvL/D66: de tekorten nemen toe en de vrije ruimte zit op slot door de risico's die eerder zijn genomen. Het nieuwe regeerakkoord vormt opnieuw een bedreiging voor de financiën en de zelfstandigheid van de gemeente wordt ook nog ter discussie gesteld. Het terugbrengen van beïnvloedbare kosten blijkt onvoldoende en er moet verder worden gegaan met het maken van fundamentele keuzes die vragen om een andere kijk op de rol van de gemeente en die gaan over het perspectief van vandaag en morgen.

Wat betreft de bezuinigingen moet niet alleen worden gekeken naar het huidige tekort maar ook naar de verantwoordelijkheid van de gemeente en het ambitieniveau dat daarbij hoort. De brandweer scoort bijvoorbeeld heel slecht op uitrijtijden maar er wordt niets over gezegd. In feite is het gat veel groter dan de begroting laat zien. Er wordt al lang bezuinigd omdat de gemeente een heleboel dingen niet meer doet.

De fractie gaat graag de discussie over de voorgenomen bezuinigingen aan om het huishoudboekje op orde te brengen en ruimte te vinden om de wettelijke taken uit te voeren. Tijdens de raadsbijeen-

komst van september is een eerste verkenning gedaan over mogelijke ideeën. De ChristenUnie had het over 1,9 miljoen maar het gaat om 2,5 miljoen. De rol van de raad zal bij de verdere discussie kaderstellend moeten blijven en mag niet op de stoel van het college gaan zitten.

Er kan bezuinigd worden op sociale voorzieningen, maatschappelijke ondersteuning en onderwijs.

Dan moet worden gekeken naar doel en rechtmatigheid. Er mag niet worden bezuinigd waar de burger direct wordt geraakt. Er mag sprake zijn van afslanking van het college en ambtelijk apparaat. De vaste kosten van het bouwen, ruimtelijke ordening en wonen moeten worden teruggebracht naar een vaste kern met een variabele vraag. Betaalde medewerkers moeten beter worden ingezet, beperking van vervangingskosten, inzet van eigen personeel en inhuur via regionale pools.

Daarnaast zijn er nog vier hervormingsopties. De belangrijkste daarvan zijn planontwikkeling en vastgoed. De TU Eindhoven heeft onlangs een notitie uitgebracht waarin een ander bouwclaimmodel waarbij het risico wordt gelegd waar het thuishoort. Wat betreft het vastgoed valt nogal wat te verbeteren in de omgang met betalende huurders.

De fractie wil dus meer bezuinigen dan op dit moment het huishoudboekje aangeeft omdat er nieuwe ontwikkelingen op de gemeente afkomen. Slagvaardigheid gaat daarbij boven het krampachtig vasthouden aan politieke verhoudingen en rolverdelingen.

Kleurrijk Langedijk: verwacht dat er nog meer bezuinigingen vanuit het rijk komen en daarom is het laat dat pas in 2013 tot keuzes kan worden gekomen. De opzet van de begroting is een achteruitgang en hopelijk wordt dit opgelost bij de volgende begroting. Het was ook niet goed leesbaar. Hopelijk draagt het eerste kwartaal 2013 bij aan een oplossing die structureel van aard is.

Er wordt naar alle waarschijnlijkheid nog een motie ingediend waarin aan het college wordt gevraagd om het CPO, de woningbehoefte voor starters, te omarmen.

HvL/D66: stelt voor dat de indieners van amendementen en moties op het preadvies van het college reageren.

Voorzitter: hiervoor is straks gelegenheid in de raadsvergadering.

GroenLinks: bij het meeste wat is gezegd kan de fractie zich aansluiten maar de toon van "het is jullie schuld" wordt niet gevolgd. Er is niemand die een verwijt kan worden gemaakt van de huidige ingrijpende crisis behalve misschien bankiers. Dat geldt ook voor de grondprijzen. Het is jammer dat deze begroting zich niet leent voor oplossingen op dit gebied. De fractie zal voor de begroting stemmen maar de fractie voelt zich niet gebonden aan de tekst die in de begroting staat over de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht. Het is bovendien jammer dat de raad taalfouten uit de tekst moet halen.

Voorzitter: sluit de vergadering om 21.19 uur.